

Prípadová štúdia – Planéta vedomostí

Aj základné školy musia zvyšovať svoj kredit.

Základná škola Apoštola Pavla v Liptovskom Mikuláši pôsobí v tomto meste už osemnásť rok a poskytuje možnosť vzdelávania deťom, ktorých rodičia si želajú, aby ich dieťa bolo vzdelávané a vychovávané v duchu kresťanských tradícií.

Situácia

Na Základnej škole Apoštola Pavla sa už štvrtý rok vyučuje informatika ako povinný predmet od druhého ročníka a deti veľmi skoro získavajú IKT kompetencie. To znamená, že žiaci aj ich učitelia sú veľmi zruční v práci s počítačom a kladú si za cieľ pripraviť mladú generáciu na Slovensku pre život a uplatnenie sa v informačnej spoločnosti XXI. storočia. V tomto školskom roku sa na škole začala používať aj interaktívna tabuľa, ktorá znamenala výzvu najprv pre nás učiteľov a potom aj pre žiakov. Najprv sme k nej pristupovali dosť nespoko, predsa len, nová technológia, čo ak to pokazím? Postupom času, keď sme zistili, že to nie je žiadna veľká veda sa nám stala každodenným pomocníkom. Pri práci s prezentáciami mi ale stále niečo chýbalo. Žiaci totiž väčšinou nemali možnosť zapájať sa a zasahovať do diania na tabuli. Len sedeli v úlohe pasívnych divákov. To vadilo mne aj im. A potom som objavila Planétu vedomostí.

Ciele

Prvé stretnutie s ňou som zažila na podujatí Microsoft Road Show, kde bola predstavená ako nový produkt v oblasti digitálneho vzdelávania. Musím povedať, že ma okamžite nadchla a ešte v tom istom týždni som ju predstavila aj svojim kolegyniam. Po krátkom pátraní na Internete som zistila ako získať možnosť používať ju aj priamo vo vyučovacom procese. Významný fyzik a skvelý vysokoškolský učiteľ R.P. Feynman, nositeľ Nobelovej ceny, charakterizoval vhodné vyučovacie prostredie slovami: „ Problém výučby možno vyriešiť len vtedy, ak si uvedomíme, že najlepšie vyučovanie je také, v ktorom existuje priamy osobný vzťah medzi študentom a dobrým učiteľom – vtedy študent posudzuje názory, rozmýšľa o veciach a diskutuje o problémoch.“ A dosiahnuť tento stav mi pomohla práve Planéta vedomostí v spolupráci s interaktívnou tabuľou.

Riešenie

Moja aprobácia je matematika-informatika-geografia. Začala som teda skúmať, čo poskytuje Planéta v oblasti matematiky. Učím matematiku v ročníkoch 7. a 9. Rozhodla som sa pracovať s týmto softvérom hlavne so siedmakmi, pretože je to veľmi tvorivá trieda a deti radi objavujú nové veci. Nesklamali ma, od prvej hodiny sa predbiehali kto pôjde k tabuli a bude riešiť ponúkané zadania. V matematike sa musí, samozrejme, veľa počítať a preto sa nedá práca s Planétou vedomostí uskutočňovať na každej hodine. Optimálne sa ukázalo pracovať s ňou dvakrát do týždňa, pri týždennej dotácii 5 hodín. Na škole boli vytvorené požadované podmienky – multifunkčná učebňa s interaktívnou tabuľou a k tomu prislúchajúca technika, spoľahlivé WiFi pripojenie na Internet a neobmedzený prístup k softvéru.

Ako všetky deti aj moji žiaci boli zo začiatku veľmi zvedaví na nový spôsob vyučovania, a trochu mali aj strach, keď mali vziať do ruky elektronické pero a pracovať s ním. Strach rýchlo opadol a nastali skôr preteky, kto ho dostane.

Použité produkty a technológie

Hardvér

eBeam tabuľa
notebook
WiFi pripojenie

Softvér

eBeam softvér
Planéta vedomostí - digitálny výukový program

Prínosy

Interaktívne vyučovanie postavilo učiteľa aj žiaka do úplne novej roviny, naučilo nás pracovať s deťmi tak, aby sčasti boli našimi partnermi, aby si informácie dokázali vyhľadať sami a spracovať s pomocou učiteľa. Takáto forma dáva žiakom oveľa väčší priestor na tvorivosť, samostatnosť a rozvíjanie ďalších kompetencií.

S Planétou vedomostí som pracovala pomerne krátko, cca 3 mesiace a preto som mohla spolu so žiakmi otestovať len obmedzený počet spracovaných tematických celkov. Za všetky by som chcela uviesť dva prípady, kde som mala pocit, že chápanie učebnej látky žiakmi je na úplne inej úrovni ak pracujem s interaktívnym obsahom ako pri klasickom vyučovaní.

So siedmakmi sme preberali práve tematický celok Zhodnosť trojuholníkov a Vety o zhodnosti trojuholníkov. Najprv sme učebnú látku prebrali klasickým spôsobom v triede na tradičnej tabuli a potom sme išli učivo zopakovať pomocou Planéty vedomostí. Vtedy som zistila, že niektorí žiaci isté veci, ktoré už podľa mňa mali mať osvojené a pochopené, pochopili práve vďaka interaktívnemu programu. Žiaci priamo na interaktívnej tabuli videli, čo sa deje, vedeli si to lepšie predstaviť. To, čo predtým videli iba na obrázkoch, vnímali teraz ako aktívny dej, posúvali, otáčali a preklápali trojuholníky, až kým nezistili, či sú zhodné alebo nie. Čo ma na tejto hodine zvlášť zaujalo bolo, že veľkú aktivitu prejavovali aj žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, aktívne sa zapájali do práce, hoci inokedy si učiteľ len ťažko získa ich pozornosť.

Ďalší príklad uvediem z učiva 9. ročníka, kde sa žiaci prvýkrát stretávajú s pojmom funkcia. Úvodnú hodinu sme absolvovali klasickým spôsobom v triede, zadefinovali sme si, čo je funkcia, čo je definičný obor a obor hodnot a uviedli sme si niektoré konkrétne príklady. Na ďalšiu hodinu som ich zobrala na interaktívnu tabuľu a pracovali sme s Planétou. Nepoznám podrobne celý matematický obsah, ale práve táto kapitola je veľmi dobre spracovaná najmä z hľadiska správneho pochopenia pojmu funkcia, čo je veľmi dôležité pre ďalšie napredovanie v matematike na stredných školách. Som presvedčená, že práve vďaka interaktívnym cvičeniam pri hľadaní grafov rôznych funkcií žiaci do dôsledkov pochopili, a teda nielen sa naučili, čo to funkcia je. Aj v tejto triede sú žiaci so ŠVVP, a moja skúsenosť je rovnaká ako v predchádzajúcej triede, oveľa väčší záujem a tiež lepšie pochopenie učiva.

Interaktívne vyučovanie a výukové programy majú už súčasnom modernom školstve svoje nezastupiteľné miesto. Názornosť, predstavivosť, aktívny dej a zapojenie všetkých zmyslov je to, čo dnešné deti baví a robí školu atraktívnejšou pre deti a tým aj pre ich učiteľov, pretože naším cieľom je v prvom rade spokojný žiak, ktorý chodenie do školy nevníma ako záťaž, ale ako radosť z poznávania nového.

RNDr. Daniela Lešťanová